

... med mitt. Jeg er ikke rasist, men ...
 Dagens Nyheter 5. 11. 91. D. 12. 11. 91. (Ottar Brox)

e funderingar
 genom Oslos
 amhällsven-
 tutet Alterna-
 or Ottar Brox

Gräsrotternas syn på flyktingpolitiken måste få komma fram, menar den norske samhällsforskaren Ottar Brox

uppmärksam-
 lokalsamhäl-
 av på så vis
 ngdomarna i
 jande lokal-
 på 1970-talet
 indighet, när
 krisen kom-

olitisk debatt
 r den framtid
 nöta? Hittills
 rnen skall få
 m hur vi ska
 n inte får det
 rationen. På
 p.

r fastighets-
 iheten kastar
 aden. 200 000
 ösa i Norge,
 ligger kring

urang sitter
 h nickar till
 ites välter ut
 n väckt och
 v förestånd-
 . Den unge
 en ut men
 scen.

unge tysken
 öte skall de
 Han hör inte
 invandrarna
 a ha samma
 er som norr-
 ull inte fler.
 långa andra,

g eller rasist
 ringar?
 Ottar Brox.
 eotyper och
 a vara en
 uttryck för

okunnighet eller att dra obekväma
 slutsatser om vad man själv erfarit i
 kontakter med invandrare måste anses
 legitimt.

Folks funderingar om hur flykting-
 politiken fungerar måste få komma
 fram i debatten. Problemet är att de
 inte gör det när debatten är polarise-
 rad. De som stückt ut huvudet med
 nyanserade frågor har stämplats som
 rasister.

För några år sedan skrev Ottar Brox
 en debattartikel i en av de största
 norska tidningarna, där han menade
 att vänsterns överdrifter ledde till att
 folk kastades i armarna på Carl I
 Hagen och hans framstegsparti.

Han tyckte att gräsrotternas syn-
 punkter borde tas på allvar. Det här
 skapats ett stort argumentationsmäs-
 sigt tomrum när de som vill få en
 saklig debatt omedelbart beskylls för
 rasistiska ståndpunkter. Den artikeln
 ledde till att han blev kallad populist,
 precis som Le Pen i Frankrike.

— Och eftersom Le Pen otvivelaktigt
 är rasist var slutsatsen lätt att dra,
 säger han.

Ord missbrukas alltför lätt. Folk
 som ger uttryck för rasistiska stånd-
 punkter får den mildare beteckningen
 populist.

— Samtidigt är rasism nog ett av de
 mest missbrukade orden just nu. Det
 räcker med att någon säger att Norge
 borde kunna ta emot 7 000 invandrare,
 så blir han kallad rasist av den
 moraliska eliten, säger han.

Invandrarfientligt

7 000 invandrare eller 10 000 var
 menat som ett alternativ till färre eller
 till totalt flyktningsstopp. Men i jämfö-
 relse med att ta emot en miljon
 flyktingar som är det hittills högsta
 budet från den andra sidan framstår

detta som futtigt och invandrarfient-
 ligt.

Den moraliska eliten kallar Ottar
 Brox den grupp av vänsterradikala,
 kristna och ultraliberala debattörer
 som anser att gränserna bör öppnas
 helt och detta enbart av rena och ädla
 motiv.

Den gruppen utgör den ena sidan i
 den polariserade debatt som förs på
 helt skilda arenor, men som samtidigt
 förstärker varandra.

De invandrarfientliga och rasistiska
 grupperna, som har ökat i Norge,
 utgör den andra flanken. Dessa vill
 inte bara stoppa invandringen, de vill
 också köra ut dem som redan finns i
 landet eller ta ifrån dem de rättigheter
 som tillkommer norrmän.

— Det råder ingen tvekan om att den
 moraliska eliten har hedervärda mot-
 iv. Men de deltar i en uttryckskon-
 kurrens, de tävlar om att vara mest för
 invandrare och flyktingar men är
 mindre intresserade av praktiska
 lösningar. De sänder signaler som får
 den andra sidan att uttrycka sig än
 mer drastiskt. Och däremellan är
 tystnad, säger Ottar Brox.

Eftersom folk som inte är för en
 miljon invandrare anses vara mot
 invandrare är det många som inte
 vågar ge sig in i debatten. De är rädda
 för att hamna på fel sida.

Ottar Brox har deltagit i seminarier
 med departementsfolk, organisations-
 folk och forskare, som på lunchen
 släppte loss en lång rad synpunkter på
 kriminalitet bland vissa invandrar-
 grupper, att vissa snarare var att
 betrakta som ekonomiska flyktingar
 och att man missbrukade socialhjälp
 med mera.

— Jag tyckte att de borde skriva
 debattinlägg om detta. Men då undra-

de de om jag var galen. De menade att
 ingen väl frivilligt lägger huvudet på
 stupstocken, berättar han.

Synas aldrig ordentligt

Det förekommer alltså en annan
 dialog än den offentliga litet varstans,
 på seminarieluncher, på arbetsplatser,
 på ölpubar, vid middagsborden. En
 dialog med argument som aldrig synas
 ordentligt. Frågan är vilka krafter som
 släpps lösa om debattklimatet ändras.

— Jag tror att den stora faran är den
 förrådiska offentliga tystnaden. Den
 moraliska eliten bestämmer hur myn-
 digheterna skall argumentera. Dessa
 måste få folk att tro att de som kommit
 hit har flytt för sina liv. Och så ser folk
 att de åker till sina hemländer och
 hälsar på släktingar. Med andra ord
 ljuger de, anser folk. Och ljuger
 myndigheterna om detta kan det lika
 väl vara sant att invandrare utnyttjar
 socialbidrag, menar de.

När det förekommer så litet ratio-
 nella argument, så liten öppenhet från
 dem som har kunskap och insyn och
 från de partier som har ansvar för
 invandrarpolitiken uppstår ett kom-
 munikationsproblem, menar han.

— Då behövs mycket svaga signaler
 från ett parti som framstegspartiet för
 att dra till sig folk. Carl I Hagen
 behövde bara säga att man måste
 ställa krav på invandrare.

Ottar Brox säger att Carl I Hagen
 beträdde en mycket smal stig. Men på
 den upptrampade stigen kom snart
 konkurrenter som tillåter sig starkare
 uttryck.

Och när orden inte räcker uppstår
 symbolpolitikens förlängning med
 andra medel, terrorism. Liksom flyk-
 tingsförläggningar i Sverige sätts i
 brand pågår i Norge ett krig, där
 halvkriminella gäng hänger plastpå-

sar med sprängämnen på invandrar-
 gruppers butiksdörrar.

Men hur reagerar vanligt folk på den
 här upptrappningen? Ottar Brox be-
 rättar att när en av de nynazistiska
 grupperna kom till kommunen Bru-
 mundal för att bråka och värva
 proselyter möttes de av den åptirasist-
 iska extremgruppen Blixt. Våldsamt
 tumult uppstod.

Då var det inte Blixtgruppen som
 fick sympatierna. Men när nynazister-
 na kom dit igen och Blixt inte var där
 vände 4 000 brumundalare baken till
 och demonstrerade tydligt att de inte
 ville ha med det nynazistiska anhänget
 att göra. Så reagerade folk när de slapp
 ta parti för någon av två extremer.

Majoritet säger nej

Ändå tror Ottar Brox att om man
 i dag höll en folkomröstning om totalt
 flyktningsstopp eller ej skulle en majori-
 tet säga nej till flyktingar. Men han
 menar inte att detta ska vara avgörande,
 politiker måste kunna ta obekväma
 beslut.

Däremot måste debatten vara öppen.
 Argument måste synas. Kunskap som
 finns måste redovisas. Han förstår gott
 sociologers och journalisters motiv för
 att inte redogöra för allt de vet. De
 säger att det skulle kunna bekräfta
 folks fördomar och drabba flertalet av
 invandrare som inte finns i den
 negativa statistiken. Men han tror att
 det gör saken en ötjänst.

— Och, säger han, detta är bara ett
 av motiven. Ett annat är att de vill
 undgå att bli utskälda i liberala
 forum.

För att undvika att bli utskäld
 måste man i dag ha mycket stark
 legitimitet som invandrarvänlig. Ing-
 en har heller denna gång lyckats sätta
 likhetstecken mellan Ottar Brox och
 invandrarfientlighet.

— D
 rade
 lägen
 turas
 Det b
 arna
 och så
 under
 börjat
 derkla
 — M
 att ma
 av an
 lägre
 subpro
 ra förh
 pressa
 ten sk
 för sig
 och vil
 Men
 dagens
 arbetar
 som ar
 — De
 mot. C
 liberal
 ten. N
 sen, h
 vidare
 invand
 tvingas
 betala
 också
 syssels
 Förs
 Nej,
 staten
 ansvar
 inte ha
 re, mer
 ta emo
 Men
 en rati
 mål oc
 finns i
 medka
 — Va
 inte så
 fattiga
 vil lösa
 Han
 detta o
 de vikt

100930